

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

På samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 30. august 2007 om arbejdsulykker gav jeg tilsagn om at igangsætte en nærmere analyse af de bagvedliggende årsager til stigningen i arbejdsulykkerne. Baggrunden var, at det af årsopgørelse 2006 over anmeldte arbejdsulykker til Arbejdstilsynet fremgår, at der i perioden 2003 til 2006 har været en stigning i anmeldte arbejdsulykker fra ca. 42.000 anmeldte arbejdsulykker i 2003 til ca. 49.000 i 2006.

Januar 2008

J.nr. 20070051732

Analysen, som er udarbejdet af Arbejdstilsynet, foreligger nu og vedlægges til orientering.

Analysen belyser, om stigningen i anmeldte arbejdsulykker er udtryk for en reel stigning i forekomsten af anmeldelsespligtige arbejdsulykker, eller om der er andre faktorer, som kan forklare stigningen. I analysen er der set nærmere på følgende faktorer, og om ændringer i disse faktorer kan forklare stigningen i anmeldte arbejdsulykker:

- Administrative forhold
- Anmeldefrekvens
- Beskæftigelsesudviklingen
- Forværret ulykkesrisiko

I analysen konkluderes det, at administrative forhold, anmeldefrekvens og beskæftigelsesudviklingen kun kan forklare en meget lille del af stigningen i arbejdsulykker.

For at vurdere, om stigningen skyldes en forværret eller ændret ulykkesrisiko, er der foretaget en nærmere analyse af de anmeldte arbejdsulykker, herunder branchefordeling og brancheforskydninger, aldersfordeling, ændringer i ulykkestyper mv.

Analysen viser, at den generelle stigning i anmeldte arbejdsulykker fra 2003 til 2006 kan karakteriseres ved, at:

- Nyansatte (inden for et år) er overrepræsenteret blandt personer, som har fået anmeldt en arbejdsulykke. Andelen af ulykker, hvor skadelidte er kommet til skade inden for første ansættelsesår, er steget med 32 pct. fra 2003 til 2006. En sådan stigning ses ikke for længere ansættelsesperioder.
- Ulykkesrisikoen stiger for samtlige aldersgrupper, men de største stigninger ses for de 18-24-årige og for aldersgrupper over 44 år.

- Ulykkesrisikoen stiger for både mænd og kvinder, men stigningen er størst blandt kvinder. For kvinder stiger ulykkesrisikoen med 20 pct. mens den stiger med 13 pct. for mænd. Samlet set rammer ca. 60 pct. af arbejdsulykkerne mænd.
- Analysen viser, at fem branchegrupper (ud af i alt 49) tegner sig for halvdelen af stigningen i anmeldte arbejdsulykker. Det drejer sig om:
 - Hjemmepleje og døgninstitutioner mv. for voksne
 - Transport af gods
 - Jord, beton og belægning (en del af bygge- og anlægsbranchen)
 - Engroshandel
 - Murer-, snedker- og tømrerforretninger (en del af bygge- og anlægsbranchen).

For branchegrupperne transport af gods, de to bygge- og anlægsbrancher samt engroshandel vedrører stigningen i antallet af arbejdsulykker især de unge. For 'Hjemmehjælp og døgninstitutioner mv.' og 'Landbrug' er det især de midaldrende, der står for den største stigning.

Analysen indeholder endvidere en særskilt belysning af udlændinges ulykkesrisiko. Den eksisterende viden om ulykkesrisikoen blandt udlændinge er begrænset, dels fordi der ikke findes præcise opgørelser af antallet af udlændinge i arbejde i Danmark, dels fordi skadelidtes nationalitet ikke skal oplyses ved anmeldelse af en arbejdsulykke.

For så vidt angår arbejdsulykker, som har medført døden, og som har ramt udlændinge, har Arbejdstilsynet foretaget en manuel gennemgang af anmeldelserne. Ud af de i alt 158 arbejdsulykker, der har medført døden, og som er sket i perioden 2004-2006, har fem ramt udlændinge fra de nye EU-lande. Det er ikke muligt på baggrund af de i dag eksisterende data at vurdere, om udlændinge på de danske arbejdspladser har en højere ulykkesrisiko end danskere.

Endelig indeholder analysen en oversigt over de initiativer, Arbejdstilsynet har iværksat med henblik på at nedbringe antallet af arbejdsulykker.

Det drejer sig blandt andet om:

- Udvikling af et nyt værktøj til brug ved screeningen af virksomhederne, der er med til at forbedre mulighederne for at afdække risici for ulykker
- Effektivisering af arbejdet med at forebygge ulykker allerede ved konstruktionen af tekniske hjælpemidler og maskiner
- Udarbejdelse af informationsmateriale og vejledninger til virksomhederne, herunder revidering af samtlige af Arbejdstilsynets arbejdsmiljøvejvisere
- Særlige tilsynsindsatser i 2008 i nedslidningstruede brancher med henblik på bl.a. at forebygge ulykker

- Mindst fire årlige byggepladsaktioner i 2008 og 2009 med fokus på blandt andet udenlandsk arbejdskraft
- Bedre mulighed for at give rådgivningspåbud til virksomheder på ulykkesområdet
- Samarbejde mellem Arbejdstilsynet og Dansk Landsbrugsrådgivning om nedbringelse af ulykker.

Disse initiativer fortsætter, og jeg har tiltro til, at initiativerne vil bidrage til at forebygge og nedbringe antallet af arbejdsulykker.

For yderligere at sætte fokus på at forebygge og nedbringe antallet af arbejdsulykker har jeg på baggrund af ulykkesanalysens resultater besluttet at iværksætte følgende fire supplerende initiativer:

Højere bøder til virksomheder

- Bødeniveauet på arbejdsmiljøområdet har i en årrække ligget på minimum 10.000 kr. for overtrædelse af rent formelle regler, fx manglende sikkerhedsorganisation, mens bødeniveauet for materielle overtrædelser, fx i sager hvor der arbejdes i højden eller med jordudgravning, som hovedregel har ligget på mellem 25.000 kr. og 45.000 kr. Jeg vil gerne understrege, at regeringen tager det meget alvorligt, at ansatte risikerer at komme alvorligt til skade eller død, fordi arbejdsgiverne ikke overholder arbejdsmiljøreglerne. Jeg ønsker derfor at bødeniveauet hæves. Initiativet kræver en ændring af arbejdsmiljøloven, og jeg vil derfor fremsætte lovforslag herom i begyndelsen af næste folketingsår.

Arbejdsulykker der rammer nyansatte:

- Nyansatte er overrepræsenteret både med hensyn til antallet af anmeldte ulykker og med hensyn til ulykkesrisiko. Jeg vil derfor bede Arbejdstilsynet om inden sommerferien at komme med forslag til, hvilke initiativer, der kan igangsættes med henblik på at forebygge og nedbringe disse ulykker samt arbejdsulykker generelt. Forslagene kan fx omfatte øget eller ændret tilsyn, regelændringer, informationskampagner mv. Ligeledes vil jeg bede Arbejds miljørådet om at komme med dets bud på, hvad der kan gøres for at forebygge og nedbringe ulykker, der rammer nyansatte.

Bedre ulykkesstatistik vedr. arbejdsulykker, der rammer udlændinge, som arbejder i Danmark:

- Den eksisterende viden om ulykkesrisikoen blandt udlændinge er begrænset, dels fordi der ikke findes præcise opgørelser over antallet af udlændinge i arbejde i Danmark, dels fordi skadelidtes nationalitet ikke skal oplyses ved anmeldelse af en arbejdsulykke. Hvis arbejdsulykker, der rammer udlændinge, skal forebygges og nedbringes, er det nødvendigt med bedre statistikker på dette område. Jeg vil derfor bede Arbejdstilsynet om at ændre ulykkesregistreringen med virkning fra 1. januar 2009, så den skadelidtes nationalitet skal oplyses, når en arbejdsulykke anmeldes.

Omsætning af viden om ulykker til handling på den enkelte virksomhed:

- Analysen indeholder mange oplysninger om ulykkesrisiko, forskydninger i ulykkestyper mv. inden for de forskellige brancher og dermed oplysninger om,

hvor der kan sættes ind i forhold til ulykkesforebyggelsen. Med henblik på at nyttiggøre denne viden og sprede den til virksomhederne vil jeg sende ulykkesanalysen til branchearbejdsmiljørådene, hvis opgave det er at medvirke ved løsning af sikkerheds- og sundhedsspørgsmål inden for de enkelte brancher. Jeg vil derfor opfordre branchearbejdsmiljørådene til at nyttiggøre den viden, som ulykkesanalysen giver i forhold til virksomhederne inden for de forskellige brancher.

Jeg vil sørge for at udvalget bliver orienteret, når der foreligger nyt i forhold til ovenstående supplerende initiativer.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen